

THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT GIẢI PHÁP XÂY DỰNG THỂ TRẬN QUỐC PHÒNG TOÀN DÂN GẮN VỚI THỂ TRẬN AN NINH NHÂN DÂN TẠI TỈNH SƠN LA TRONG TÌNH HÌNH MỚI

ThS. Trần Mạnh Nguyên

Trường Đại học Tây Bắc

Email: trannguyenqpan@utb.edu.vn

Article history

Received: 25/02/2023

Accepted: 22/3/2023

Published: 10/4/2023

Keywords

All-people national defense,
people's security, Son La,
new situation

ABSTRACT

Vietnam is promoting the cause of industrialization, modernization and international economic integration, in the international and domestic context with many rapid and complicated developments. This sets out requirements to create a peaceful and stable environment to perform the task of building the all-people national defense posture in association with the people's security posture in key and important areas to meet the requirements of building and preserving defending the Socialist Fatherland in the new situation. The article states the current situation and proposes solutions to build the all-people defense posture in association with the people's security posture in Son La province. The construction of the all-people national defense posture associated with the people's security posture has an important position, role and significance, especially for areas with important geostrategic positions in national security, sovereignty, national borders like Son La province in the current period to meet the requirements and tasks in the new situation.

1. Mở đầu

Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng khẳng định: xây dựng thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân là chủ trương lớn, có vai trò hết sức quan trọng trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa nhằm tăng cường sức mạnh an ninh quốc phòng, khả năng phòng thủ, bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong mọi tình huống đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hội nhập kinh tế quốc tế: “Tăng cường tiềm lực quốc phòng và an ninh; xây dựng và phát huy mạnh mẽ thể trận lòng dân trong nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân... Cụ thể hóa và thực hiện có hiệu quả quan hệ giữa hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, chiến lược bảo vệ Tổ quốc; trong các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại; trong từng địa phương, địa bàn chiến lược và trong từng nhiệm vụ, chương trình, kế hoạch cụ thể” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr 156-157). Điều này đặc biệt có ý nghĩa với các tỉnh miền núi, biên giới như Sơn La, nơi có vị trí địa chiến lược quan trọng trong bảo vệ chủ quyền, an ninh quốc gia của khu vực Tây Bắc và của cả nước với diện tích tự nhiên 1.410.983 ha, dân số gần 1,3 triệu người, nơi sinh sống của nhiều đồng bào dân tộc thiểu số như: Thái, H'Mông, Kháng, Dao, La Ha, Hoa, Tày, Lào, Xinh Mun, Mường... Sơn La có hơn 274 km đường biên giới, với 125 cột mốc tiếp giáp với tỉnh Hòa Phấn và Luông Pha Băng, nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào. Khu vực biên giới của tỉnh có 6 huyện, 17 xã, 286 bản, trong đó có 72 bản giáp biên giới (Cục Thống kê tỉnh Sơn La, 2020). Do đó, nhiệm vụ xây dựng thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La có vị trí, vai trò và ý nghĩa quan trọng.

Bài báo này trình bày thực trạng công tác quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La và đề xuất một số giải pháp đẩy mạnh công tác xây dựng thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La trong thời gian tới.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Thực trạng công tác quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La

Đảng ta luôn xác định công tác quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân có vị trí, vai trò và ý nghĩa vô cùng quan trọng trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, cũng như trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VI của Đảng (12-1986) xác định: “Đề cao cảnh giác, tăng cường khả năng quốc phòng và an ninh của đất nước, quyết đánh thắng kiểu chiến tranh phá hoại nhiều mặt của địch, bảo đảm chủ động trong mọi tình huống đe bảo vệ Tổ quốc” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2007a, tr 544).

Trên cơ sở đó, ngày 17/10/1989, Ban Bí thư Trung ương Đảng (khóa VI) ra Chỉ thị số 381-CT/TW quyết định lấy ngày 22/12 - Ngày thành lập Quân đội nhân dân Việt Nam là “Ngày hội Quốc phòng toàn dân”. Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII (năm 1991) xác định: “Nâng cao chất lượng nền quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân theo hướng cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại. Xây dựng các lực lượng vũ trang nhân dân với chất lượng ngày càng cao, bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; Bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; Giữ vững ổn định chính trị, trật tự, an toàn xã hội; Chủ động ngăn chặn, làm thất bại mọi âm mưu, hoạt động chống phá của các thế lực thù địch và sẵn sàng ứng phó với các mối đe dọa an ninh phi truyền thống mang tính toàn cầu, không để bị động, bất ngờ trong mọi tình huống. Bảo vệ Tổ quốc là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của Đảng, Nhà nước, của cả hệ thống chính trị và toàn dân Đảng Cộng sản Việt Nam” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2007b, tr 115-116). Tiếp đó, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII (1-2016) xác định: “Phát huy mạnh mẽ sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc, của cả hệ thống chính trị, tranh thủ tối đa sự đồng tình, ủng hộ của cộng đồng quốc tế, kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, bảo vệ Đảng, bảo vệ Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2016, tr 147).

Tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng (năm 2021), Đảng tiếp tục tái khẳng định vị trí, vai trò và tầm quan trọng của công tác xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân trong tình hình mới: “Tăng cường tiềm lực quốc phòng và an ninh; xây dựng và phát huy mạnh mẽ “thế trận lòng dân” trong nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân... Cụ thể hóa và thực hiện có hiệu quả quan hệ giữa hai nhiệm vụ chiến lược xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, chiến lược bảo vệ Tổ quốc; trong các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại; trong từng địa phương, địa bàn chiến lược và trong từng nhiệm vụ, chương trình, kế hoạch cụ thể” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr 156-157). Tiếp tục giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng; sự quản lý tập trung, thống nhất của Nhà nước đối với quốc phòng, an ninh và lực lượng vũ trang... Kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, thống nhất, toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc; bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội chủ nghĩa; bảo đảm an ninh, trật tự, an toàn xã hội; giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước “Củng cố quốc phòng, an ninh, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của Đảng, Nhà nước, hệ thống chính trị và toàn dân, trong đó Quân đội nhân dân và Công an nhân dân là nòng cốt” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2021, tr 117).

Trên cơ sở quán triệt quan điểm, chủ trương của Đảng và Nhà nước về công tác quốc phòng, an ninh, trong đó có nhiệm vụ xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân trong tình hình mới, Đảng bộ, chính quyền, lực lượng vũ trang và nhân dân các dân tộc tỉnh Sơn La phát huy truyền thống đoàn kết, yêu nước, tinh thần nỗ lực, cố gắng và đạt được nhiều kết quả tích cực. Công tác bồi dưỡng kiến thức quốc phòng an ninh cho các đối tượng được tăng cường, góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, chiến sĩ lực lượng vũ trang và nhân dân các dân tộc về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Thực hiện đồng bộ, hiệu quả phong trào “Toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia trong tình hình mới”, góp phần tạo dựng môi trường hòa bình, ổn định tại địa phương.

Thế trận quốc phòng, an ninh không ngừng được giữ vững và tăng cường, không để xảy ra các tình huống đột xuất, bất ngờ. Xây dựng khu vực phòng thủ tỉnh, nền quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân và biên phòng toàn dân ngày càng vững chắc; kết hợp tốt giữa phát triển kinh tế - xã hội với tăng cường quốc phòng, an ninh đáp ứng yêu cầu xây dựng đi đôi với bảo vệ địa bàn; tiềm lực quốc phòng, quân sự được quan tâm, bảo đảm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được bảo đảm. Thực hiện tốt công tác phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật, nhất là tội phạm ma túy; chủ động các biện pháp phòng ngừa, giải quyết các tình huống phát sinh, bảo vệ an toàn các mục tiêu trọng điểm về chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội, quốc phòng, an ninh của tỉnh. Công tác chuyên hóa địa bàn trọng điểm, phức tạp về an ninh, trật tự đạt được kết quả tích cực (đã vận động, chuyên hóa 42/42 địa bàn trọng điểm, phức tạp về an ninh, trật tự); duy trì tốt phong trào “Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc” gắn với phong trào “Toàn dân đoàn kết, xây dựng đời sống văn hóa”.

Thực hiện tốt chính sách phát triển kinh tế - xã hội, ổn định định canh, định cư, chính sách dân tộc, tôn giáo, góp phần củng cố khối đoàn kết các dân tộc; kịp thời ngăn chặn hoạt động tuyên truyền lập “Nhà nước Mông” vào địa bàn tỉnh, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, nhất là ở khu vực biên giới. Cụ thể, Công an tỉnh Sơn La đã chủ động nắm chắc tình hình, kịp thời tham mưu, đề xuất với cấp ủy, chính quyền các cấp lãnh đạo, chỉ đạo các ngành, các cấp phối hợp tổ chức thực hiện hiệu quả các mặt công tác bảo đảm an ninh, trật tự trên địa bàn; bảo đảm

an ninh tôn giáo, an ninh dân tộc, bảo vệ vững chắc chủ quyền biên giới quốc gia. Công tác bảo đảm trật tự, an toàn xã hội có chuyển biến rõ nét; tỉ lệ điều tra, khám phá án đạt 96,5%, án rất nghiêm trọng, đặc biệt nghiêm trọng đạt 100%; đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp góp phần kiềm chế gia tăng tội phạm, kết quả đã kéo giảm 10,27% số vụ phạm tội về trật tự xã hội. Tai nạn giao thông giảm trên cả 03 tiêu chí (Trần Xuân, 2022).

Thường xuyên tổ chức luyện tập, diễn tập, nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu bảo vệ địa bàn; chủ động phòng ngừa, đấu tranh làm thất bại âm mưu “diễn biến hoà bình”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch và chủ động ứng phó, giải quyết kịp thời các tình huống xảy ra, bảo đảm vững chắc chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia. Tổ chức tuyên truyền công tác giáo dục quốc phòng, an ninh bằng nhiều thức, như phóng sự, chuyên mục phát thanh bằng tiếng dân tộc, băng rôn khẩu hiệu... Tích cực giúp nhân dân phát triển sản xuất, xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn mới. Nhằm chia sẻ những khó khăn với các hộ gia đình chính sách. Năm 2021, Lực lượng vũ trang tỉnh đã tổ chức thăm tặng quà các gia đình chính sách trên địa bàn tỉnh, với tổng kinh phí gần 1,8 tỉ đồng. Ủng hộ quỹ “Đền ơn đáp nghĩa” hơn 265 triệu đồng; hỗ trợ xây dựng 5 nhà đồng đội, nhà chính sách, với tổng trị giá 395 triệu đồng (Đảng bộ tỉnh Sơn La, 2020a).

Thực hiện tốt công tác xây dựng lực lượng dân quân tự vệ và lực lượng dự bị động viên, hoàn thành chỉ tiêu tuyển chọn và gọi công dân nhập ngũ gắn với công tác tạo nguồn cán bộ cho cơ sở. Công tác bồi dưỡng kiến thức quốc phòng, an ninh cho các đối tượng được tăng cường, góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, chiến sĩ các lực lượng vũ trang và nhân dân các dân tộc về nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Năm 2021, có 1.470 công dân nhập ngũ bảo đảm hoàn thành 100% chỉ tiêu. Bồi dưỡng tạo nguồn cán bộ cơ sở cho 143 công dân nhập ngũ, đạt 12,43%. Có 78 thí sinh thi đỗ vào các học viện, trường trong Quân đội (Đảng bộ tỉnh Sơn La, 2020a).

Phát huy tốt vai trò, trách nhiệm của một tỉnh biên giới trong công tác quản lí, bảo vệ chủ quyền, lãnh thổ, an ninh biên giới. Quan hệ hữu nghị và hợp tác toàn diện với các tỉnh Bắc Lào được duy trì và phát huy hiệu quả trên nhiều lĩnh vực, nhất là giáo dục và đào tạo. Mở rộng mối quan hệ với đại sứ quán các nước và các tổ chức quốc tế tạo cơ hội hợp tác, thu hút các nguồn lực đầu tư, mở rộng thị trường xuất khẩu các sản phẩm của tỉnh. Thực hiện tốt Hiệp định về Quy chế biên giới quốc gia; công tác đối ngoại nhân dân được phát huy; giải quyết kịp thời, có hiệu quả các vấn đề phát sinh trên tuyến biên giới, vấn đề di cư tự do, hoạt động tôn giáo trái pháp luật, vấn đề quốc tịch và kết hôn không giá thú trong vùng biên giới; thực hiện có hiệu quả công tác phối hợp trong đấu tranh phòng chống tội phạm, nhất là tội phạm mua bán, tàng trữ, vận chuyển trái phép ma túy qua biên giới, góp phần bảo vệ vững chắc chủ quyền, an ninh biên giới. Làm tốt công tác phối hợp hoạt động tuần tra biên giới theo quy chế phối hợp quy định tại Nghị định số 133/NĐ-CP. Thực hiện tốt công tác phối hợp giữa 3 lực lượng Công an, Quân sự, Biên phòng tỉnh và các lực lượng khác đứng chân trên địa bàn để chủ động giải quyết tốt các tình huống an ninh trật tự trên tuyến 17 xã biên giới. Tăng cường, hỗ trợ Bộ đội Biên phòng tỉnh Sơn La làm tốt nhiệm vụ quản lí bảo vệ biên giới, ngăn chặn các hoạt động xuất nhập cảnh trái phép, đặc biệt là phòng, chống dịch Covid-19. Lực lượng biên phòng Sơn La đã tổ chức tuyên truyền bằng nhiều hình thức với 321 lượt cho 14.343 nhân dân biên giới, phát hơn 600 giờ trên loa phát thanh về đường lối chủ trương của Đảng, chính sách luật pháp của Nhà nước. Chủ trì và phối hợp các lực lượng chức năng phát hiện bắt giữ 124 vụ với 139 đối tượng, thu 15,1kg heroin, 14,1kg ma túy tổng hợp, 2kg ma túy đá, 3,19kg nhựa thuốc phiện, 13 khẩu súng, 2 quả lựu đạn cùng nhiều tang vật khác (Quốc Tuấn, 2022). Bộ đội Biên phòng Sơn La còn phối hợp tốt với cấp ủy, chính quyền địa phương, đặc biệt là với quần chúng nhân dân khu vực biên giới thực hiện tốt các mô hình, các phong trào quần chúng tự quản an ninh trật tự, bảo vệ đường biên, cột mốc, giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội khu vực biên giới, bảo vệ vững chắc chủ quyền lãnh thổ, an ninh biên giới quốc gia.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, trong công tác xây dựng thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La cũng còn gặp nhiều khó khăn, thách thức. Về cơ bản, Sơn La là một trong những tỉnh nghèo, kinh tế, văn hóa, xã hội, an ninh quốc phòng, giáo dục và đào tạo, khoa học công nghệ còn phát triển chậm và gặp nhiều khó khăn so với các địa phương khác trong cả nước. Tình hình an ninh, chính trị tại một số địa bàn còn tiềm ẩn những nhân tố có thể gây nguy cơ mất ổn định như: hoạt động tuyên truyền lập “Nhà nước Mông” của các thế lực thù địch, hoạt động tôn giáo trái pháp luật; tình hình tội phạm và tệ nạn xã hội, tội phạm công nghệ cao, đặc biệt là tội phạm ma túy, buôn bán người qua biên giới; tình trạng di cư tự do, xuất nhập cảnh trái pháp luật diễn biến phức tạp; tình hình thiên tai, dịch bệnh gây thiệt hại lớn đến sản xuất, đời sống của nhân dân tại các khu vực vùng cao, biên giới. Toàn tỉnh hiện còn 4 huyện nghèo, 118 xã và 1.708 bản có điều kiện kinh tế - xã hội đặc biệt khó khăn. Tỉ lệ thị trấn đạt chuẩn không có ma túy chỉ đạt 22% (Đảng bộ tỉnh Sơn La, 2020b). Chính vì vậy,

cần đẩy mạnh hơn nữa công tác quốc phòng, an ninh, xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

2.2. Giải pháp đẩy mạnh công tác xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La trong tình hình mới

Giải pháp thứ nhất là cần tiếp tục làm tốt hơn nữa công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân trong toàn tỉnh về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác quốc phòng, an ninh; trong đó có nhiệm vụ xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Mục tiêu nhằm nâng cao hơn nữa nhận thức của cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân về công tác quốc phòng, an ninh, xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân. Trong đó, nội dung tuyên truyền tập trung vào thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, của tỉnh Sơn La về quốc phòng, an ninh, xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân. Thực hiện tốt nhiệm vụ bảo đảm quốc phòng, an ninh; bảo vệ vững chắc chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ quốc gia. Xác định nhiệm vụ quốc phòng, an ninh là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của cả hệ thống chính trị và toàn dân, trong đó lực lượng vũ trang nhân dân trong toàn tỉnh giữ vai trò nòng cốt. Gắn với công tác tuyên truyền, giáo dục pháp luật về quốc phòng, an ninh, chiến lược bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới như: Luật An ninh quốc gia năm 2004; Luật Giáo dục quốc phòng và an ninh năm 2013; Thông tư số 38/2014/TT-BQP của Bộ Quốc phòng ngày 30/5/2014 ban hành chương trình nội dung, chương trình khung bồi dưỡng kiến thức quốc phòng và an ninh; Thông tư số 39/2014/TT-BQP ngày 03/6/2014 của Bộ Quốc phòng về ban hành chương trình khung giáo dục quốc phòng và an ninh cho người học trong trường của cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội; Thông tư số 05/2015/TT-BCA ngày 07/01/2015 của Bộ Công an quy định về công tác giáo dục quốc phòng và an ninh trong Công an nhân dân; Luật Quốc phòng năm 2018, Luật An ninh mạng năm 2018, Luật Biên phòng Việt Nam năm 2020... (Bộ Quốc phòng, 2019). Kết hợp, đa dạng hóa các hình thức tuyên truyền, phổ biến, giáo dục như thông qua các phương tiện thông tin truyền thông, báo chí, phát thanh, truyền hình, các nền tảng mạng xã hội; thông qua các đợt học tập, sinh hoạt chính trị, tập huấn, phổ biến kiến thức về quốc phòng, an ninh...

Giải pháp thứ hai là tăng cường hơn nữa nhiệm vụ bảo đảm quốc phòng, quân sự địa phương trên địa bàn tỉnh Sơn La; chú trọng công tác bảo đảm an ninh trật tự, bảo vệ an ninh nội bộ; thực hiện tốt công tác phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật và tệ nạn xã hội. Mục tiêu là xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân vững chắc, chủ động sẵn sàng đối phó với mọi tình huống bất ngờ tại địa phương. Theo đó cần tập trung thực hiện tốt các nhiệm vụ chính trị được giao. Kết hợp chặt chẽ giữa nhiệm vụ phát kinh tế - xã hội với quan tâm xây dựng, củng cố quốc phòng, an ninh, xây dựng các tiềm lực trong khu vực phòng thủ tỉnh, huyện trên địa bàn tỉnh Sơn La một cách đồng bộ, vững chắc. Tăng cường công tác phối hợp giữa các lực lượng, dự báo, đánh giá tình hình và tham mưu xử lý có hiệu quả các vụ việc. Tiếp tục chăm lo xây dựng lực lượng vũ trang địa phương vững mạnh về mọi mặt, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của lực lượng dân quân tự vệ, dự bị động viên, bảo đảm thực sự là lực lượng nòng cốt trong giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, phòng chống thiên tai, dịch bệnh, cũng như sẵn sàng chiến đấu ở từng địa bàn cơ sở. Xây dựng, quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia, đáp ứng hai nhiệm vụ chiến lược là xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Tăng cường công tác đối ngoại, trọng tâm là củng cố vững chắc quan hệ hữu nghị đặc biệt và hợp tác toàn diện giữa tỉnh Sơn La với các tỉnh phía Bắc nước Cộng hòa dân chủ nhân dân Lào, góp phần xây dựng tuyến biên giới Việt Nam - Lào hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển toàn diện. Phối hợp giữa các cơ quan, tổ chức, lực lượng phát huy sức mạnh tổng hợp, kịp thời xử lý các tình huống ở biên giới, khu vực biên giới. Tổ chức Nhân dân tham gia thực hiện nhiệm vụ biên phòng. Xây dựng phong trào toàn dân tham gia bảo vệ chủ quyền, lãnh thổ, biên giới quốc gia, giữ gìn an ninh, trật tự, an toàn xã hội ở khu vực biên giới, cửa khẩu. Đặc biệt là tại các khu vực biên giới, các cửa khẩu quan trọng như Lóng Sập - Pa Háng (Mộc Châu), Chiềng Khương - Bản Đán (Sông Mã) Nậm Lạnh - Mường Pợ (Sốp Cộp) của tỉnh Sơn La (Việt Nam) với tỉnh Hủa Phăn (Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào).

Giải pháp thứ ba là, tập trung lực lượng, phương tiện, biện pháp đấu tranh với tội phạm ma túy trên các tuyến, địa bàn trọng điểm, nhất là các đường dây buôn bán, vận chuyển ma túy qua biên giới giữa tỉnh Sơn La của Việt Nam và các tỉnh Bắc Lào. Mục tiêu là bảo vệ vững chắc khu vực phòng thủ biên giới quốc gia, tạo môi trường an ninh, an toàn, ổn định khu vực biên giới. Theo đó, các đơn vị lực lượng vũ trang trên địa bàn toàn tỉnh Sơn La cần tăng cường hơn nữa sự phối hợp với lực lượng Biên phòng, với chính quyền các xã biên giới, Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể các cấp, các sở, ban, ngành có liên quan; đẩy mạnh quan hệ phối hợp với các bản, cụm huyện, tỉnh tiếp giáp có chung đường biên giới của các tỉnh Bắc Lào nhằm phòng ngừa, ngăn chặn có hiệu quả hoạt động của tội phạm và tệ

nạn ma túy. Thường xuyên tổ chức tuyên truyền về tệ nạn ma túy, tác hại của ma túy đối với các bản, xã biên giới nhằm nâng cao nhận thức cho quần chúng nhân dân, tạo chuyển biến tích cực trong công tác phòng, chống ma túy. Đặc biệt là không ngừng đổi mới nội dung công tác tuyên truyền, giáo dục về phòng, chống ma túy bằng nhiều hình thức phù hợp với từng loại đối tượng, từng địa bàn trên tuyến biên giới giữa các địa phương của Sơn La với các tỉnh Bắc Lào. Tập trung tuyên truyền cho tầng lớp đoàn viên, thanh niên, học sinh, giúp mọi người nhận thức rõ tác hại của tệ nạn ma túy và trách nhiệm trước hiểm họa ma túy. Tập trung củng cố, xây dựng và phát huy mạnh mẽ “Thế trận lòng dân” trong nền quốc phòng toàn dân và nền an ninh nhân dân; trọng tâm là các địa bàn biên giới, vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc ít người tại Sơn La. Tập trung đấu tranh với các biểu hiện lệch lạc, lợi dụng tín ngưỡng, tôn giáo, gây ảnh hưởng xấu đến trật tự an toàn xã hội và đời sống nhân dân. Thực hiện tốt công tác dân vận, gắn bó với nhân dân; phát huy vai trò của lực lượng Công an xã, nhất là tại các xã biên giới, xã trọng điểm phức tạp về an ninh, trật tự để giải quyết kịp thời các vấn đề phức tạp về an ninh, trật tự.

Giải pháp thứ tư là cần tiếp tục tập trung thực hiện tốt các nội dung, các nhiệm vụ trọng tâm của Ban Chỉ đạo 389 Quốc gia về phòng chống buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả; đấu tranh phòng, chống tội phạm, ma túy; chống buôn lậu, gian lận thương mại và hàng giả, xuất, nhập cảnh trái phép trên tuyến biên giới giữa tỉnh Sơn La với các tỉnh Bắc Lào. Mục tiêu là bảo vệ vững chắc khu vực phòng thủ biên giới quốc gia, tạo môi trường an ninh, an toàn, ổn định, phát triển kinh tế - xã hội khu vực biên giới. Theo đó, lực lượng vũ trang tại các địa phương của Sơn La cần kịp thời phát hiện, ngăn chặn, xử lý triệt phá các đường dây, ổ nhóm, xử lý nghiêm các hành vi buôn lậu, vận chuyển, tàng trữ, buôn bán hàng hoá nhập lậu; kịp thời và nghiêm những trường hợp thiếu tinh thần trách nhiệm, buông lỏng công tác quản lý, thông đồng, bảo kê, tiếp tay cho buôn lậu. Thường xuyên tổ chức các buổi tập huấn phổ biến các quy định của Bộ Công an, của Cục Cảnh sát kinh tế, Cục Cảnh sát phòng, chống tội phạm về buôn lậu. Tăng cường công tác nắm tình hình, kiểm tra, kiểm soát thường xuyên tại các đầu mối giao thông, đặc biệt là tại các địa bàn trọng điểm để kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm hành vi buôn lậu. Lực lượng vũ trang cần tiếp tục thực hiện tốt hơn nữa phương châm “3 bám”, “4 cùng” với đồng bào trong phát triển kinh tế, đảm bảo an sinh xã hội. Tiếp tục nhân rộng nhiều mô hình tiêu biểu như: Tháng Thanh niên - Biên giới trong trái tim tuổi trẻ”; phong trào “Tuổi trẻ Bộ đội Biên phòng chung sức xây dựng nông thôn mới”; “Tình nguyện mùa Đông”, “Xuân tình nguyện”, “Xuân biên phòng âm lòng dân bản”; “Nâng bước em tới trường”, “Tiếng loa Biên phòng”, “Con nuôi Đồn Biên phòng”.

Giải pháp thứ năm là các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội, trọng tâm là lực lượng vũ trang cần phát huy hơn nữa tinh thần tích cực, chủ động, năng động, sáng tạo. Mục tiêu là sẵn sàng chủ động đối phó với mọi tình huống bất ngờ, bảo đảm vững chắc thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân. Theo đó, các cấp ủy Đảng, chính quyền cần làm tốt công tác tư tưởng, tạo sự thống nhất về nhận thức, nâng cao trách nhiệm của các cấp, các ngành, tổ chức đoàn thể chính trị xã hội và nhân dân địa phương trong xây dựng, củng cố thế trận quốc phòng toàn dân; tuyên truyền vận động nhân dân thực hiện tốt đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Đồng thời, thực hiện tốt Quy chế dân chủ cơ sở, bảo đảm cho nhân dân được biết, được bàn, được làm, được kiểm tra và được thụ hưởng; tích cực tham gia công tác xây dựng đảng, xây dựng chính quyền ở cơ sở, tạo sự đồng thuận cao trong xã hội, củng cố lòng tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước. Trong đó, tập trung giữ vững thế chủ động, bảo đảm vững chắc an ninh trên địa bàn, sẵn sàng ứng phó hiệu quả với các mối đe dọa an ninh phi truyền thống; tham mưu quán triệt, thực hiện có hiệu quả các quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, nhất là chính sách về dân tộc, tôn giáo tại các địa bàn chiến lược, xây dựng thế trận lòng dân gắn với xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, thế trận an ninh nhân dân, góp phần củng cố, bảo vệ vững chắc chủ quyền an ninh quốc gia, toàn vẹn lãnh thổ khu vực Tây Bắc.

Giải pháp thứ sáu là tiếp tục tăng cường hơn nữa công tác giáo dục chính trị, tư tưởng mục tiêu là hướng tới nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức Đảng, chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên trong các cơ quan Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội; đặc biệt là trong lực lượng vũ trang trong công tác quốc phòng, an ninh, xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân. Theo đó, cần tiếp tục làm tốt hơn nữa công tác đấu tranh, phản bác các luận điệu thù địch, sai trái, làm thất bại âm mưu “diễn biến hòa bình”, “bạo loạn lật đổ”, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, nhân quyền của các thế lực thù địch ở trong và ngoài nước gây chia rẽ, mất đoàn kết trong nội bộ; củng cố sự thống nhất tư tưởng trong Đảng, sự đồng thuận trong xã hội theo tinh thần Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới” và Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng xây dựng Quân đội nhân dân “vững mạnh về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Xây dựng cấp ủy, tổ chức đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên trong Quân đội... tuyệt đối trung

thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và nhân dân” (Ma Đức Khải, 2022). Do đó cần tăng cường sử dụng có hiệu quả các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống truyền thanh cơ sở trong tuyên truyền xây dựng ý thức cảnh giác cách mạng cho cán bộ, đảng viên, quần chúng nhân dân và các lực lượng vũ trang trong toàn tỉnh giữ vững ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội ở địa phương; nâng cao nhận thức về quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước về quốc phòng và an ninh; xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân tại tỉnh Sơn La trong tình hình mới đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa.

3. Kết luận

Trong những năm qua, nhờ làm tốt công tác tuyên truyền, giáo dục quốc phòng, an ninh, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh Sơn La được đảm bảo, duy trì ổn định góp phần quan trọng vào việc phát triển toàn diện kinh tế - xã hội, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho đồng bào và nhân dân các dân tộc Sơn La; bảo vệ vững chắc an ninh chủ quyền biên giới quốc gia khu vực Tây Bắc. Đó là cơ sở, tiền đề để Đảng bộ, chính quyền, lực lượng vũ trang và nhân dân các dân tộc Sơn La tiếp tục phát huy hơn nữa truyền thống đoàn kết, yêu nước, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, nỗ lực cố gắng, phấn đấu xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân trong tình hình mới; xây dựng và phát triển Sơn La ngày một ổn định, giàu đẹp, văn minh, trở thành khu vực phòng thủ vững chắc biên giới phía Tây Bắc của Tổ quốc. Thực hiện thắng lợi mục tiêu Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Sơn La lần thứ XV nhiệm kỳ 2020-2025 đề ra: “Giữ vững ổn định chính trị, bảo đảm quốc phòng, an ninh; tăng cường và mở rộng quan hệ đối ngoại. Thúc đẩy tăng trưởng xanh; xây dựng tỉnh Sơn La phát triển nhanh và bền vững; trở thành trung tâm phát triển nông nghiệp ứng dụng công nghệ cao của vùng Tây Bắc” (Đảng bộ tỉnh Sơn La, 2020b, tr 4).

Tài liệu tham khảo

- Bộ Quốc phòng (2019). *Quyết định số 1316/QĐ-BQP ngày 16/3/2021 Công bố danh sách mục văn bản quy phạm pháp luật thuộc lĩnh vực quản lý Nhà nước của Bộ Quốc phòng từ 2014-2018*.
- Cục Thống kê tỉnh Sơn La (2020). *Niên Giám thống kê tỉnh Sơn La năm 2019*. NXB Thống kê.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2007a). *Văn kiện Đảng toàn tập* (tập 47). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2007b). *Văn kiện Đảng toàn tập* (tập 51). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII* (Tập II). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng bộ tỉnh Sơn La (2020a). *Báo cáo chính trị của Đảng bộ tỉnh Sơn La khóa XIV, nhiệm kỳ 2015-2020*.
- Đảng bộ tỉnh Sơn La (2020b). *Nghị quyết Đảng bộ tỉnh Sơn La lần thứ XV, nhiệm kỳ 2020-2025*.
- Ma Đức Khải (2022). *Tư duy mới về xây dựng nền quốc phòng toàn dân, mục tiêu và lộ trình hiện đại hóa quân đội nhân dân Việt Nam đến năm 2030*. Tạp chí Công sản. <https://www.tapchicongsan.org.vn/web/guest/quoc-phong-an-ninh-oi-ngoai1/-/2018/825407/tu-duy-moi-ve-xay-dung-nen-quoc-phong-toan-dan%2C-muc-tieu-va-lo-trinh-hien-dai-hoa-quan-doi-nhan-dan-viet-nam-den-nam-2030.aspx>
- Trần Xuân (2022). *Công an tỉnh Sơn La phát huy vai trò nòng cốt, tuyển đầu xung kích, góp phần thực hiện hiệu quả mục tiêu kép trên địa bàn*. <http://bocongan.gov.vn/tin-tuc-su-kien/hoat-dong-cua-luc-luong-cong-an/cong-an-tinh-son-la-phat-huy-vai-tro-nong-cot-tuyen-dau-xung-kich-gop-phan-thuc-hien-hieu-qua-muc-tieu-kep-tren-dia-ban-d18-t30870.html>
- Quốc Tuấn (2022). *Bộ Quốc phòng kiểm tra công tác phòng, chống tội phạm trên tuyến biên giới Sơn La*. <https://nhandan.vn/bo-quoc-phong-kiem-tra-cong-tac-phong-chong-toi-pham-tren-tuyen-bien-gioi-son-la-post686891.html>